

24 nisan 1926 tarihinde Pariste imzalanan otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavelenamenin tasdiki hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 26/I/1933 - Sayı : 2314)

No.
2095

Kabul tarihi
14 - I - 1933

BİRİNCİ MADDE -- 11 teşrinievvel 1909 tarihli mukaveleyi tadilen 24 nisan 1926 tarihinde Pariste imza olunan « otomobil seyrüseferine dair beynelmilel mukavele » tasvip olunmuştur

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir .

ÜÇÜNCÜ MADDE -- Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri memurdur.

18 kâmunusani 1933

OTOMOBİLLERİN SEYRÜSEFERLERİ HAKKINDA BEYNELMİLEL MUKAVELENAME

Otomobillerin seyrüseferleri hakkında 11 teşrinievvel 1909 tarihli beynelmilel mukavelenamede icra edilecek tadilâtı tetkik ve mütalea etmek üzere 20 ilâ 24 nisan 1926 da Pariste konferans halinde içtima eden ve isimleri aşağıda zikrolunan devletlerin zirde vaziiümizla murahasaları ahkâm ve şeraiti atiyenin vazını münasip görmüşlerdir.

Ahkâmı umumiye

Madde — 1

Mukavelename, nakliyatın nevi ve eins ve gayesi her ne olursa olsun, umumiyet itibarile otomobillerin yollar üzerinde seyrüseferlerinde mabihüttatbik olup maahaza efradını müçtemian nakline ve keza eşyanın nakline ait hidematı umumiyeye taallûk eden milli ahkâm mahfuzdur.

Madde — 2

İşbu mukavelenamede münderiç ahkâmın mana ve mefadına göre, bir demiryoluna merbut olmaksızın tariki am üzerinde seyreden ve eşhas ile eşya nakleyeyen mihaniki harekât tertibatını cami umum arabalara otomobil tabir olunur.

Tariki am üzerinde seyrüsefere beynelmilel bir surette kabul olunmaları için otomobillerin ifa edecekları şerait

Madde — 3

Her otomobil tariki am üzerinde seyrüsefere beynelmilel surette kabul olunmak için memurini müteallikası veya memurini mezkûrece salâhiyet verilmış bir cemiyet huzurunda badelmuayene seyrüsefere müsait ve elverişli olduğu tasdik edilmesi veya aynı suretle kabul olunan bir şekilde muvafık ve mutabık bulunması lâzımdır. Bundan maada her halde şeraiti muayyenei atiyeyi ifa

etmelidir:

I - Otomobil, tertibatı atıye ile mücehhez olmalıdır:

A) Virajları bissuhule ve kemali emniyetle sevk ve idareye salih muhkem bir direksiyon aleti;

B) Yekdiğerinden tamamen müstakil iki nevi freni olmalı, keza yekdiğerinden ayrı çift frenle işleyen bir sistem olmalı, ve bu frenlerden biri hatta diğere frene sakatlık arız olsa bile işleyebilmeli, her halde bir veya diğere sistem kâfi derecede sağlam ve seri bir harekete malik olmalıdır;

C) Otomobilin boş iken sıkleti 3500 kilogramdan fazla olduğu takdirde kondoktora mahsus mahalde ayrıca tertibat alınarak motör vasıtasile bir geri hareketi icra ettirmelidir;

D) Otomobilin boş iken naklini ve mahmul iken muamelei tesellümde şayanı kabul olmak üzere beyan olunan sıkleti mecmuu 3 500 kilogramdan fazla ise her bir halde geriye hareketini medebilecek mahsus bir tertibatı bulunmalı ve bir de arkasını görebilecek bir aynası olmalıdır.

Manevra tertibatı o suretle terkip edilmeli ki, kondoktor yolu tarassut ederken bile tertibatı mezkûreyi kemali emniyetle tedvir ettirebilsin.

Alât ve edevat emniyetle ve her türlü yangın ve işıtal tehlikesini mümkün olduğu kadar bertaraf edebilecek ve seyrüsefer için diğere tehlikelere meydan vermiyecek, gürültü, duman, koku çıkarmıyacak bir surette işlemelidir.

Otomobil sessizece duman çıkaracak bir tertibatla mücehhez olmalıdır.

Otomobillerin tekerlekleri ile römorkleri lâstik çemberlerle veyahut alâstikiyet noktai nazardan buna muadil diğere sistemlerle mücehhez olmalıdır.

Dingil başlıklarının (Fusée lerin) ucu, otomobilin mütebaki muhtı haricisi üzerinde çıkıntı teşkil etmemelidir.

II - Otomobilin hâmil olacağı şeyler:

1 - Memurini müteallikasına tesbit edilmiş olan tescil işareti, gerek lâvhalar üzerinde ve gerek doğrudan doğruya arabalara yazılmış olmak şartile otomobillerin arka ve ön taraflarına vazedir. Arka tarafa vaz edilen tescil işareti ile beşinci maddede tasrih olunan alâmeti farika gündüz ziyasile görülmemeğe başlayınca derhal tenvir edilmelidir.

Arabanın arkasında bir römork bulunduğu takdirde tescil işareti ve keza beşinci maddede bildirilen alâmeti farika römorkun arkasında dahi tekrar edilir ve bu işaretlerin lüzumu tenviri hakkındaki tasrihat römork hakkında dahi tatbik ve teşmil olunur.

2 - Berveğhiati işaret en ziyade göze çarpacak mahalle konmalı ve kolayca okunacak harflerle yazılmalıdır:

Şasiyi imal edenin namı,

Şasinin imali numarası,

Motörün imali numarası.

3 - Her otomobil oldukça kuvvetli bir sada veren bir ikaz aleti ile mücehhez olmalıdır.

4 - Yalnızca seyrüsefer eden her otomobil, geceleri ve akşamın hulûlünde biri sağda diğere solda olmak üzere ön tarafta lâakal iki beyaz fener ve arka tarafta da kırmızı bir fener ile mücehhez olmalıdır.

Maahaza, yanlarında (Side - ear) bulunmayan iki tekerlekli motosikletlerin ön taraflarındaki fenerlerin adedi bire tenzil edilebilir.

5 - Aynı zamanda her otomobil yolun ilerisindeki mesafeyi kâfi derecede tenvir edebilecek bir veya bir kaç tertibatla mücehhez olmalıdır. Eger araba saatte 30 kilometreden fazla bir süratle yürümeğe elverişli ise mevzubahs mesafe 100 metreden aşağı olmamalıdır.

6 - Göz kamaştırarak derecede şeffafiyet hâsil etmeğe müsait olan tenvir aletleri yol üzerinde tesadüf olunan diğere tenvirata mukabil fazla ziyanın kesilmesi her halde faideli olacağı zaman bu fazla ziyayı kesecek tarz ve surette olmalıdırlar. Fazla ziyanın kesilmesi ile beraber lâakal 25 metrelik bir mesafeye kadar olan şoseyi lâyikile tenvir etmeğe kâfi bir kudreti ziya bırakmak lâzımdır.

7 - Arkalarında bir römorku bulunan otomobiller yalnızca seyrüsefer eden otomobillerin ileriye tenvir etmeleri hakkında mevzu aynı nizamata tâbidirler; arkaya talik olunan kırmızı fe-

ner römorkun arkasına takılır.

S - Sıklet ve çaplar hakkındaki tahdidata gelince, otomobil ile römorklar seyrüsefer ettikleri memleketlerdeki nizamata umumiyeye tevfiği harekete mecburdurlar.

Otomobiller için beynelmîl şhadetname tevdi ve bunların tanınması

Madde — 4

Tarikam üzerinde seyrüsefere beynelmîl surette kabul edilen her otomobilde 3 üncü maddede musarrah şeraitin ifa edildiğini veyahut ifa edilmeye müsait bir şekilde olduğunu tasdik etmek üzere mukavelei hazıranın A ve B lâhikalarındaki eşkâl ve meşruhat veçhile beynelmîl şhadetnameler tevzi edilir. İşbu şhadetnameler tarihi tevdiyelerinden itibaren bir sene müddetle muteberdirler.

İşbu şhadetnamelerde el yazısıyla muharrer izahat ve meşruhat daima lâtin ve İngiliz tarzı harufat ile yazılmalıdır. Âkit Devletlerden birinin memurini aidesi tarafından veya bu memurların mukabil imzasını haiz olmak şartile memurini mezkûrece salâhiyettar kılınmış bir cemiyet tarafından verilen beynelmîl şhadetnameler diğer bileümle Âkit Devletlere seyrü hareket için kabul olunduğu gibi yeniden muayeneye lüzum gösterilmeksizin muteber addedilir. Maahaza 3 üncü maddede tasrih edilen şeraitle ifa edilmemiş olduğu tebeyyün eder ise o zaman beynelmîl şhadetnamenin hakkı istimali nezedilir.

Alâmeti farika

Madde — 5

Her otomobil, tarikam üzerinde seyreteğe beynelmîl surette kabulü için bir lâvha üzerine yazılmış bir veya üç harften mürekkep bir alâmeti farikayı arabanın arka tarafında görülecek bir mahalle veyahut bizzat arabanın üstüne vazetmek mecburiyetindedir. Mukavelei hazıranın tatbiki için alâmeti farika Devlete veyahut otomobillerin tescilleri noktai nazarımdan ayrıca bir camia teşkil eden vahdete tekabül eder. İşbu alâmeti farikanın cesamet ve rengi, ve harflerin cesamet ve renkleri mukavelei hazıranın C lâhikasındaki tabloda tesbit edilmiştir.

Tarikam üzerinde bir otomobil sevk ve idare etmeye beynelmîl surette kabul edilmek için otomobil kondoktorlarının ifa cyliyecekleri şerait

Madde — 6

Bir otomobil kondoktoru huzur ve emniyeti umumiye için kâfi derecede zamanı haiz evsafa malik olmalıdır:

Beynelmîl seyrüsefer hususunda sahibi salâhiyet memurini Hükümet tarafından veyahut bunlarca salâhiyettar kılınmış bir cemiyet tarafından ehliyet ve iktidarını tasdikan verilecek bir müsaadeyi istihsal etmeyen hiç bir fert otomobil sevk ve idare edemez. Müsaade 18 yaşından dün olan eşhasa verilemez.

Sevk ve idare için verilecek beynelmîl şhadetname ile bunların tanınması

Madde — 7

Beynelmîl seyrüsefer etmek için yukarıki maddede tasrih olunan şeraitin ifa edildiğini tasdik etmek üzere mukavelei hazıranın D ve E levahikındaki nümune ve meşruhata göre beynelmîl sevk ve idare vesikaları verilir. İşbu vesikalar hangi sınıf otomobiller için verilmişse yalnız onlar için ve tarihi tevdiyelerinden itibaren bir sene müddetle muteberdir.

Beynelmîl seyrüsefer için berveçhiati derecat vazedilmiştir:

A) Boş iken sıkleti ve hini kabulde azamî olarak sayarı kabul olduğu bildirilen hamuleden ibaret mecmu sıkleti 3 500 kilogramdan fazla gelmeyen otomobiller.

B) Berveği balâ evsafı haiz olup meumu sıklığı 3 500 kilogramdan fazla olan otomobiller.

C) (Side - ear) lı, veya (Side - ear sız motosikletler.

Beynelmilel vesaikte el yazısı ile muharrer izahat ve meşruhat daima Lâtin veya İngilizvari hufatla yazılmalıdır. Sevk ve idare için Âkit Devletlerden birinin memurları veya bu memurların mukabil imzasını hâmil bulunmak şartile bunlara salâhiyettar kılınmış cemiyetler tarafından verilen beynelmilel vesaik diğer bileümle Âkit Devletler tarafından otomobillerin derecatına göre sevk ve idarelerine müsaade edilmesine hadim olduğu gibi yeniden muayenelerine lüzum gösterilmemesi için dahi muteberdir. Maahaza bundan evvelki maddede de tasrih edilen şeraitin ifa edilmemiş olduğu tebeyyün ederse o zaman beynelmilel vesikanın hakkı istimali refedilir.

Kavanin ve nizamati milliyeye riayet

Madde — 8

Bir memleket dahilinde seyrüsefer eden bir otomobil kondoktoru o memleketin seyrüsefer hakkında meri olan kavanin ve nizamata imtisali hareket etmeğe mecburdur. Kavanin ve nizamati mezkûrenin bir nüshası, otomobileye, gümrük muamelâtının ifa olunduğu daire tarafından memlekete dahil olduğu zaman verilebilir.

Tehlikelerin bildirilmesi (İşaret olunması)

Madde — 9

Âkit Devletlerden her biri idaresi dahilinde yolların imtidadına tehlikeli olan geçit yerlerini göstermek üzere ancak mukaveleli haziranın F lâhikasındaki işaretlerin vazolunmasına dikkat ve itina eylemeği taahhüt eyley.

Bu işaretler müsellesüşşekil lâvhalar üzerine nakşedilmiş olup her devlet müselles şekli munhasıran, salifüzükir işareti vermek için mümkün mertebe muhafaza etmeği ve mevzubahs işaret ile iltibasa mahal verecek diğer kâffe ahvalde müselles şekillerin istimalini menetmeği taahhüt eder. Müselles, umumiyetle, mütesaviyüladla olup dılı asgarî (0,70) olacaktır.

Şeraiti havaiye memlû lâvhaların istimaline müsait değil ise bunların yerine müsellesüşşekil boş lâvhalar rekzedilebilir.

Bu hale göre mezkûr lâvhalar manianın nevi ve mahiyetini irae eden işarati ihtiva etmiyecek ve ebadı asgarî 46 santimetreye tenzil ve tenkis edilebilecektir.

İşbu işaret lâvhaları, tabiatı arazi gayri müsait olmadığı takdirde manialardan 150 metreden dü ve 250 metreden fazla olmayacak bir mesafede ve yola amuden rekzedilecektir.

Maniayı (tehlike) işaret eden mesafe 150 metreden pek dü ise o zaman sureti mahsusada bazı tertibat icrası icap eder.

Âkit Devletlerden biri turuku umumiyenin her iki tarafına nizamati mevzuaya tevfikân vazolunan işaret lâvhalarında iltibas husulünü badi olacak veyahut okunmasını müteassir kılacak bir takım işaret kazıklarının veyahut lâvhalarının rekzedilmesine vüsü ve iktidarı yettiği kadar mâni olacaktır.

Her Devlet yeni işaret lâvhalarını vazetükçe ve eylevm mevcut olan işaret lâvhalarını teedit ettikçe işbu müsellesüşşekil lâvha sistemlerini tatbik edecektir.

Malûmat itası

Madde — 10

Âkit Devletler, beynelmilel şehadetnameyi veya sevk ve idare vesikasını haiz olan zevanın otomobillerinin mühlik bir kazaya düçar olduğu veya seyrüsefer hakkında mevzu nizamata muğayir halâtı tebeyyün ettiği zaman hüviyetlerini tebyin edecek malûmatı yekdiğerine iblâğ ve işar etmeği taahhüt ederler.

Bundan başka, salıfüz zikr şehadetname ile vesikaların hakkı istimalini nezettikleri eşhasın isimlerini, mahallerini ve adreslerini beynelmil şehadetname veya vesikayı veren Devletlere bildirmeği taahhüt ederler.

Ahkâmı intihaiye

Madde — 11

Mukaveleyi hazıra tasdik edilecektir.

A) Her Hükümet, tasdiknamelerin tevdiine hazır olur olmaz keyfiyeti Fransa Hükümetine bildirecektir.

11 teşrinievvel 1909 tarihli mukavele ile elyevm merbut olan yirmi devlet işbu tasdiknameyi tevdiâ hazır olduklarını bildirir, bildirmez son beyannamenin Fransa Hükümetince ahz ve tesellümünü takip eden ay zarfında ve Fransa Hükümetince tesbit olunan günde tevdi muamelesi ifa olunacaktır.

11 teşrinievvel 1909 tarihli mukavelenameye iştirak etmeyip tasdiknamelerin tevdi için balâda tesbit olunan tarihten evvel bu mukaveleye ait tasdiknameyi tevdiâ amade olduklarını beyan eden devletler berveçhi balâ meşruhat dairesinde tevdiâ iştirak edeceklerdir.

B) Tasdiknameler Fransa Hükümeti mahzeni evrakına vazedilecektir.

C) Tasdiknamelerin tevdi ona iştirak eden Devletlerin murahhasları ve Fransa Hükümeti Cumhuriyesi Hariciye Nazırımın imzalarını havi bir zabıtname ile tesbit olunacaktır.

D) Bu maddenin A harfli fıkrasile tasrih ve teşrih edilen şerait dairesinde tasdiknamelerini tevdiâ vakit bulamamış olan Hükümetler Fransa Hükümeti Cumhuriyesine hitaben yazılıp tasdiknameyi ihtiva eden bir tebliği resmî ile muameleyi ifa edebilirler.

E) Tasdiknamelerin ilk tevdiî merasimine ait zabıtnamenin mukaddem bentte zikrolunan tebliğler ile bunların ihtiva ettiği tasdiknamelerin musaddak sureti Fransa Hükümeti marifetile ve diplomasi tarikile işbu mukaveleyi imza eden Hükümetlere isal edilecektir. Geçen fıkrada gösterilen hallerde Fransa Hükümeti onlara tebliği ahzettığı tarihi de işar edecektir.

Madde — 12

A) Mukaveleyi hazıra Âkit Devletlerin ancak ana vatan olan memleketlerinde tatbik olunur.

B) Eğer Âkit bir devlet müstemlekelerinde, müstameratında, tahtı himayesindeki memleketlerde maverayı ebharda veyahut mandası altında bulunan arazide işbu mukavelenameyi tatbik etmek arzusunda bulunur ise niyetini tasdiknamede zikr ve beyan edecek veyahut tahrirî bir tebliği resmî ile Fransa Hükümetine bildirecek ve bu tebliğ Fransa Hükümeti mahzeni evrakına vazedilecektir. Eğer tebliği iera eden devlet bu son sıkkı tereih eylerse Fransa Hükümeti tasdiknamenin derhal diğer Âkit Devletlere bir sureti musaddakasını göndermekle onu aldığı tarihi de beyan edecektir.

Madde — 13

A) Mukaveleyi hazırayı imza etmeyen her Devlet 11 inci maddenin A fıkrasında musarrah tevdi zamanında veyahut bu tarihten sonra mukaveleye iltihak edebilir.

B) İltihak keyfiyeti Fransa Hükümeti mahzeni evrakına vaz edilecek olan iltihak senedi Hükümeti mezkûreye diplomasi tarikile isal edilmek suretile vaki olur.

C) Hükümeti mezkûre bütün Devletlere tebliğün ve iltihak senedinin musaddak suretini göndermekle beraber tebliği ahzeylediği tarihi de bildirecektir.

Madde — 14

İşbu mukavelename, tasdiknamelerin ilk tevdiine iştirak etmiş olan Âkit Devletler için tevdi tarihinden itibaren bir sene sonra ve mukavelenameyi bilâhare tasdik veya mukavelenameye iltihak edecek olan devletler ve keza tasdiknamelerde zikrolunmıyan müstemlikeler, müstamereler, himaye altın-

da bulunan memleketler ile maverayı ebharda ve manda altındaki memleketler hakkında dahi 11 inci maddenin D bendinde ve 12 inci maddenin B bendinde ve 13 üncü maddenin B bendinde musarrah tebliğlerin Fransa Hükûmetince ahzi tarihinden itibaren bir sene sonra meriyülcra olacaktır.

Madde — 15

11 teşrinievvel 1909 tarihli mukavelenameye iştirak eden her Âkit Devlet tasdiknamesinin hini tevdiinde veyahut işbu mukaveleye iltihakını tebliğ ettiği sırada salifüzzikir 11 teşrinievvel 1909 tarihli mukaveleyi feshetmeği taahhüt eder Aynı usul 12 inci maddenin B bendinde musarrah tebliğler hakkında dahi cari olacaktır.

Madde — 16

Âkit Devletlerden biri işbu mukaveleyi feshettiği takdirde keyfiyet Fransa Hükûmetine tahriren tebliğ edilecek ve Hükûmeti mezkûre derhal diğer Devletlere tebliği vakiin bir sureti musaddakasını göndermekle beraber tarihi ahzını dahi bildirecektir.

Fesih yalnız onu tebliğ eden Devlet hakkında ve tebliğinin Fransa Hükûmetine vusulünden itibaren bir sene sonra meri ve muteber olacaktır.

Aynı ahkâm mukavelei haziranın müstemlikeler, müstamereler, mahmiyeler, maverayı epharda ve manda altında bulunan arazi için feshi hakkında dahi tatbik olunur.

Madde — 17

20 ilâ 24 nisan 1926 da Pariste münakit konferansta temsil olunan Devletler işbu mukavelenamayı 30 haziran 1926 tarihine kadar imza etmeğe kabul olunurlar.

24 nisan 1926 da Pariste bir nüsha olarak tan im olunmuştur. Bunun bir sureti musaddakası Hükûmeti mumziyeden her birine ita edilecektir.

A - Lâhikası

Filân veya filân Âkit Hükûmetlerden verilen otomobil beynelmilel şehadetnamesi o Hükûmetin kanunen muayyen olan lisanı üzere tanzim ve tahrir edilir.

Her Hükûmet, karne muhteviyatının elsinei muhtelifle ile tercümei sahihasından kendisine ait olanı Fransa Hükûmeti Cümhuriyesine takdim ve isal edecektir.

C - Lâhikası

Beşinci maddede musarrah alâmeti farika 30 santimetre arzında ve 18 santimetre irtifamda beyzî bir lâvhadan ibaret olup üzerinde beyaz zemin üzerine siyah ile boyanmış birden üç harfe kadar bulunacaktır. Harfler majüskül lâtin harflerinden müteşekkildir. Harflerin asgarî irtifar 10 santimetre ve çizgilerin kalınlığı da 15 milimetre olacaktır.

Motosikletlere gelince, bunlarda alâmeti farika 5 inci maddede tasrih edildiği üzere ufki 18 santimetre ve amudî 12 santimetre olacak, hurufatın irtifar 8 santimetre ve çizgileri 10 milimetre olacaktır.

Muhtelif Hükûmetler ve arazi için alâmeti farika atideki harflerdir:

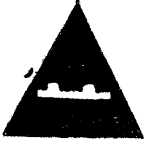
Almanya	D	İrlanda Hükûmeti müstakillesi	S.E
Amerika Birleşik Devletleri	U.S	İtalya	I.
Avusturya	A	Letonya	L.R
Belçika	B	Lihtenştayn	F.L
Brezilya	B.R	Lituanya	L.T
Büyük Britanya ve şimalî İrlanda	G.B	Lüksemburg	L.
— Orinyi adası	G.B.A	Fas	M.A
— Cebelittarik	G.B.Z	Meksika	M.E.X
— Gernezé	G.B.G	Monako	M.C
— Jersey	G.B.J	Norveg	N.
— Malta	G.B.Y	Panama	P.
İngiliz Hindistanı	B.I	Paraguay	P.Y
Bulgaristan	B.G	Felemenk	N.L
Şili	R.C.H	— Felemenk Hindistanı	I.N
Çin	R.C	Peru	P.E
Kolombiya	C.O	İran	P.R
Güba	C.	Lehistan	P.L
Danimarka	D.K	Portekiz	P.
Dançığ	D.A	Romanya	R.
Mısır	E.T	Sar arazisi	S.A
Ekuvatör	E.Q	Sırp, Hırvat, Sloven, Kırallığı	S.H.S
İspanya	E.	Siyam	S.M
Estonya	E.W	İsveç	S.
Finlândiya	S.F	İsviçre	C.H
Fransa, Cezayir ve Tunus	F.	Suriye ve Lübnan	I.S.A.
— Fransız Hindistanı	F.	Çekoslovakya	C.S
Guatemala	G.	Türkiye	T.R
Yunanistan	G.R	Sosyalist Sovyet Cümhuriyeti ittiha-	
Hayti	R.H	diyesi	S.U
Macaristan	H.	Uruguay	U.

D - Lâhikası

Filân veya filân Hükûmetlerden verilen beynelmilel sevku idare vesikası (E Lâhikası) o Hükûmetin kanunen muayyen lisansı üzere tanzim ve tahrir edilir.

Her Hükûmet muhteviyatını elbine muhtelifle ile tereümei sahihasından kendisine ait olanı Fransa Hükûmeti Cümhuriyesine takdim ve isal edecektir.

F - Lâhikası

(Cassis) : Şoseyi amuden kateden su yolu

Viraj

Mahalli iltisak

Kapalı şimendifer geçidi

Açık şimendifer geçidi

9 uncu maddenin 3 üncü ve 4 üncü fıkrasında tarif edilen işaret

<i>Cumhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	16 - 1 - 1933 ve 1/3
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cumhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	18 - 1 - 1933 ve 4/64
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 1 14 12 18,33,79